

Recensies

ZOEK HET NIKS-NUT!

TITEL: NIKSEN
DE HOLLANDSE KUNST VAN HET NIETSDOEN
UITGEVERIJ: BBNC
AUTEUR: ALFIE KOHN
ILLUSTRATOR: ANNETTE LAVRIJSEN
AANTAL PAGINA'S: 143
PRIJS: €15,-

Na meer dan een jaar corona komt 'de kunst van het nietsdoen' in een heel ander daglicht te staan. Wat is het nut van nietsdoen? Daar draait het om in het boek van Annette Lavrijsen. Kom daar maar eens om in een wereld van jachtigheid, stress en efficiëntie! Misschien wel juist daarom is dit een belangrijk boek. De vormgeving is fraai met sfeervolle aanvullende illustraties. De tekst is compact en helder en daarom is het boek ook zeer zeker geschikt voor jongeren. Helaas lijkt de doelgroep vooral (jonge) dames. De boodschap is echter universeel: voor alle geledingen in onze samenleving. Jong en oud, dwars door culturen heen en man of vrouw, of wie dan ook. Het belang van niks in het leven mag niet onderschat worden: zie ook de mindmap. Juist het onderwijs kan belangrijke lessen trekken uit de opbrengst van 'niksen'. Voor de docent in de hectische professie en voor het kind/de leerling/de student in het onderwijs. 'Niksen' zou

zomaar eens een belangrijk onderdeel in het curriculum kunnen worden. Ik ben voor... en veel lezers van het boek waarschijnlijk ook! Een aanrader dus voor alle stresskippen, de vele lapzwansen en alles wat ertussen zit!

DUS ZO STAP JE MET MEER LEVENSGELUK DOOR HET LEVEN!

TITEL: DE GELUKSRUTE
IN 5 STAPPEN NAAR MINDER GEDOE & MEER
PLEZIER MET DE MENSEN OM JE HEEN

UITGEVERIJ: MAVEN PUBLISHING
AUTEUR: ANNE DE JONG
AANTAL PAGINA'S: 199
PRIJS: €21,-

Met krachtige metaforen en voorbeelden schetst Anne de Jong de route naar (meer) geluk. De mens is verwickeld in allerlei relaties en dat levert nogal eens gedoe op: ergernissen, escalatie van conflicten, misverstanden en frustraties. In 5 stappen en met handige inzichten kun je het juiste pad naar geluk vinden. Met je docent of collega, met je kind of juist je vader of moeder of elke andere situatie of relatie. De reflectievragen aan het einde van ieder hoofdstuk, de fraaie vormgeving, het

stappenplan en de heldere voorbeelden helpen de lezer op weg. Simpele boodschap, maar o zo lastig in uitvoering. Daarom komt de uitleg zo goed van pas. Het boek zal een docent of opvoeder goed kunnen helpen bij onderwijs en opvoeding. Maar ook de jongere kan erg goed geholpen zijn met de uitleg van de geluksroute. De website is een welkome, nuttige aanvulling en verdieping van het boek. Zie degeluksroute.nl.

Een vrouw met een revolutionaire onderwijsmissie

TITEL: MARIA MONTESSORI
HET KIND IS DE MEESTER
UITGEVERIJ: XANDER
AUTEUR: CRISTINA DE STEFANO
ILLUSTRATOR: SARAH WALSH
AANTAL PAGINA'S: 384
PRIJS: €25,-

We moeten ons onderwijs bouwen op de schouders van reuzen! Laten we ons eigen stukje eraan toevoegen. Dus ken je klassiekers! Een reuzin van zo'n eeuw geleden is Maria Montessori (1870-1952). Niet alleen interessant voor de Montessorianen in het onderwijs van nu, maar voor iedereen die in het onderwijs geïnspireerd wil raken. Een prachtige, doorwrochte biografie van een verrassend veelzijdige vrouw: een visionaire, sociaal bewogen idealist en feministe. Ook controversiële kanten komen aan bod.

Ze begon ooit in de armste wijk van Rome met haar pedagogische methode waarmee ze later de hele wereld veroverde. De biografie is zeer goed gedocumenteerd met honderden voetnoten en een lange literatuurlijst. De biografie is uitsluitend verhalend en citerend. Waardevol, maar ik had zo graag het verhaal geïllustreerd willen zien met foto's, landkaarten, grafieken, tekeningen. Maar misschien ligt daar een mooie Montessoriaanse uitdaging: Help me het zelf te doen! Ga zelf op onderzoek naar de 5 tijdperiodes uit het boek, het spoor is al uitgezet:

- I. Het creëren van het zelf (1870-1900)
- II. De ontdekking van een missie (1901-1907)
- III. De eerste volgelingen (1908-1913)
- IV. Omgaan met het succes (1914-1934)
- V. De kosmische educatie (1934-1952)

DE KUNST OM ER TIJDIG EN OP EEN GOEDE MANIER 'EEN EINDE AAN TE MAKEN'

TITEL: STOP.
STOPSTRATEGIE VOOR ORGANISATIES
UITGEVERIJ: THEMA
AUTEUR: MARIJE VAN DEN BERG
AANTAL PAGINA'S: 184
PRIJS: €25,-

Juist in tijden van crisis, van verandering en vernieuwing is het voor organisaties heel belangrijk om goed na te denken over een stopstrategie! Zoveel werd me snel duidelijk toen ik luisterde naar het e-book en na het lezen van STOP. Hoewel het niet specifiek voor het onderwijs is geschreven, zou het er goede diensten kunnen bewijzen. Want als het gaat om gewoonte-vergaderingen, benauwende bureaucratie, manisch monitoren, reorganiseren zonder einde, houtje-touwtje-constructies, heilloze innovatieprojecten dan loont het om een goede stopstrategie toe te passen. Stopstrateeg, Marije van den Berg weet hoe. Ze vertelt en schrijft erover in niet mis te verstane bewoordingen:

- Vijf heldere stappen om op een goede manier te stoppen
- Stoptekens herkennen
- 4 krachtige metaforen waar niet en slecht stoppen in passen
- 12 mechanismen die in de weg kunnen staan
- Het R.I.P.-model

Ik kon niet meer stoppen met lezen. Je leest dit boek in één adem uit. Een boek dat ik elke onderwijsorganisatie aanbeveel. Niet om overal op de rem te trappen. Wel een manier om ruimte te creëren, om energie te sparen, om spanningen te kunnen doen die er echt toe doen. Loop niet leeg, laat los zodat je weer kunt aanpakken!

MET BEELDTAAL DE KRACHTEN BUNDELEN

TITEL: VISUEEL SAMENWERKEN
EEN KRACHTIGE TOOLKIT OM MEETINGS, PROJECTEN &
PROCESSEN TE VERBETEREN
UITGEVERIJ: BOOM UITGEVERS
AUTEUR: OLE QVIST-SORENSEN & LOA BAASTRUP
ILLUSTRATIES: SOFIE LIND MESTERTON
AANTAL PAGINA'S: 296
PRIJS: €40,-

- 6 tools
- 8 vaardigheden
- 75 aanpasbare templates
- 500 iconen om teamwork te stimuleren

Dit boek is niet specifiek voor het onderwijs geschreven, maar dat had zomaar het geval kunnen zijn. Wat een rijk gevulde gereedschapskist voor iedereen die werkt met groepen! Een zeer fraai vormgegeven boek dat laat zien waar het over schrijft en wat het met beeld wil zeggen. Bijna 300 bladzijden dik en zeer logisch van opbouw. Inspirerende illustraties laten zien dat je geen tekentalent hoeft te zijn om toch didactisch krachtig met beeldtaal uit de hoek te komen. De steunkleur in iedere hoofdstuk is erg helpend. Geen boek dat je in één adem uitleest, maar wel dat je keer op keer openstaat om je verder te verdiepen en te bekwamen. De docent kan de kracht van groep gebruiken en beeld kan daarbij een belangrijk middel zijn. Dit boek is een cadeautje voor iedere docent die durft te tekenen en de kracht en schoonheid van schematisch beeld wil inzetten. En ook voor een docententeam geldt: de kracht zit 'm in samenwerken. 'Visueel samenwerken' zal daarbij een krachtig vliegwiel zijn. Ik ben zelf alvast begonnen!

IN WOORD EN BEELD EEN KIJKJE NAAR HET ONTSTAAN VAN DE AARDE

TITEL: HOE ALLES BEGON
VAN OERFLITS TOT NU
UITGEVERIJ: BBNC
AUTEUR: BOUWINE BERGSMA
ILLUSTRATIES: ADRIAAN BIJLOO
AANTAL PAGINA'S: 128
PRIJS: €22,-

Een ongewoon stripboek, een geschiedenisboek, een prentenboek, een sciencefiction editie, een prikkelend verhaal over de evolutie? Misschien wel van alles een beetje. Wat zijn Bouwina Bergsma en Adriaan Bijloo er prachtig in geslaagd om het ontstaan van het heelal en de evolutie van de aarde in een (beeld)verhaal samen te vatten! De schitterende illustraties spreken tot de verbeelding en vragen om intensieve bestudering. De zorgvuldig geformuleerde wetenschappelijke teksten zijn waardevol en maken het boek laagdrempelig en toegankelijk voor jongeren. Ook voor degenen die moeite hebben met lezen. De platen en teksten nodigen uit tot gesprek en verder onderzoek. Een boek dat goed past in de bovenbouw op de basisschool en in de geschiedenisles van het VO. Het moet fantastisch zijn om het boek met de klas te lezen door dagelijks een opengeslagen bladzijde op het digibord te projecteren, de bladzijden te lezen en er samen over in gesprek te gaan. Maar het kan ook thuis: laat het kind de bladzijde hardop lezen en praat samen over de betekenis. Ik snap niet dat dit boek fullcolour met een harde kaft slechts 22 euro kost. Fijn cadeau dus voor het (klein)kind, de ouder, de leerkracht of volwassene! En dan heb ik het nog helemaal niet gehad over de aanvullende extra's op de website hoeallesbegan.nl met lesideeën, YouTube-filmpjes en verdere verdieping. Of de tentoonstelling in Wonderryck Twente (wonderryck.nl), die eraan zit te komen als het weer mag. Kortom: onderzoek 'Hoe alles begon'!

